

Въобще, въ края на XVI в. положението на работитѣ между Дунава и Балкана е било такова, че едно възстание, повдигнато отъ българитѣ и поддържано отъ християнските съсѣди, можело да осигури свободата поне на съверна България. И това възстание скоро избухнало въ старата българска столица Търново. Непосредствени причини на това възстание сѫ били отъ една страна притѣсненията, грабежите и насилията на еничарите, а отъ друга — непоносимите тежки данъци.

Положението на българитѣ въ съверна България е било сравнително спокойно до 1580 г. Въ тая година султанъ Мурадъ III разрешилъ на еничарите да се женятъ, да си събиратъ имотъ, и, за да се отървe отъ тѣхъ, разпръсналъ много отъ четите имъ въ обширните области на своето царство. Еничарите наводнили между другите земи и съверна България и започнали всѣчески да притѣсняватъ българитѣ и да имъ грабятъ насила имота. За тия еничарски притѣснения Павелъ Джорджичъ е писалъ (въ 1595 г.) слѣдното:

„Отъ нѣкоя и друга година българитѣ сѫ захванали да теглятъ много отъ еничарите, които сѫ изпопълнили българските градове и села. По-прѣди еничарите бѣха тукатвърдѣ малко: азъ помня, че въ Провадия нѣмаше повече отъ 4 еничари, а сега сѫ 80. Сѫщо така тѣ сѫ се размножили и по други мѣста. Еничарите се занимаватъ съ сарафлѣкъ; тѣ даватъ на християните пари съ лихва, като имъ взематъ сто на сто за три мѣсeca,